CIKLS 7

AI izmantošana grāmatveža darbā

Asistenta – grāmatveža palīga izveide projektos

Kā grāmatvedis var izveidot personalizētu AI asistentu Claude platformā, kurš palīdz ar rēķiniem, atskaišu sagatavošanu, nodokļu termiņiem un ikdienas darba automatizāciju.

LEKTORS

Mg. soc. Aiva Liakovičus

Alberta Koledža

Finansē Eiropas Savienība. Tomēr paustie uzskati un viedokļi ir tikai autora(-u) uzskati un viedokļi un ne vienmēr atspoguļo Eiropas Savienības vai Valsts izglītības attīstības aģentūras (VIAA) uzskatus un viedokļus. Ne Eiropas Savienību, ne piešķīrēju iestādi (VIAA) nevar saukt pie atbildības par tiem.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or The State Education Development Agency (hereinafter – VIAA). Neither the European Union nor the granting authority (VIAA) can be held responsible for them.

1. DAĻA

Nodarbības mērķi

Pēc nodarbības students:

Izpratīs

kas ir Claude Projects un kāpēc tas ir noderīgāks par parastu čatu grāmatveža ikdienas darbā

Izveidos

soli pa solim personalizētu grāmatveža asistentu Claude platformā

Uzrakstīs

efektīvu sistēmas instrukciju (system prompt) savai grāmatvedības jomai

Augšupielādēs

darba dokumentus projekta zināšanu bāzē un izmanto asistentu reāliem uzdevumiem

PAMATI

Ko dod Claude Projects grāmatvedim?

Projects ir specializēts darba vides rīks , nevis vispārējs čatbots, bet konfigurējams asistents ar jūsu uzņēmuma kontekstu.

01

Instrukcijas

System Prompt

Pastāvīgas norādes, kas nosaka asistenta uzvedību katrā sarunā. Uzraksti vienu reizi un tas darbojas vienmēr.

02

Zināšanu faili

Knowledge

Augšupielādē PDF, Word, Excel dokumentus. Asistents uz tiem atsaucas katrā sarunā automātiski.

03

Sarunu vēsture

Chat History

Visi čati projektā izmanto vienādu kontekstu. Asistents "atceras" uzņēmuma specifiku.

1. SOLIS

Kā sākt — reģistrācija un plāna izvēle

1. Atvērt pārlūku un doties uz claude.ai
2. Spiest "Sign up" (vai "Log in", ja jau ir konts)
3. Reģistrēties ar e-pastu vai Google kontu
4. Izvēlēties piemērotu plānu (skatīt labajā pusē)

Free — **0 €/mēn**

Ierobežots ziņojumu skaits
Projects funkcija pieejama
Piemērot izmēģināšanai

Pro — **20 $/mēn**

Neierobežots apjoms
Projects + failu augšupielāde
Ieteicams ikdienas darbam ✓

2. SOLIS

Jauna projekta izveide

1

Kreisajā sānjoslā atrast sadaļu "Projects"

Redzama uzreiz pēc ielogošanās

2

Spiest pogu "+ New project"

Vai "Jauns projekts" latviešu versijā

3

Ievadīt projekta nosaukumu

Piemēram: Grāmatvedības asistents SIA "Mans Uzņēmums"

4

Spiest "Create project"

Projekts tiek izveidots uzreiz

✓ **Rezultāts: tiek atvērts tukšs projekts ar divām sadaļām : "Custom instructions" un "Project knowledge"**

3. SOLIS (VISSVARĪGĀKAIS)

System Prompt "Ko asistentam jāzin par tevi"

Projekta lapā spiest "Edit project details" → atrast sadaļu "Custom instructions" → ierakstīt tekstu → "Save"

KONTEKSTS

Uzņēmums, nozare, grāmatvedības programma, darbinieku skaits, PVN maksātājs vai nē

UZDEVUMI

Ko asistents palīdz darīt: PVN, algas, rēķini, atskaites, termiņu atgādinājumi

VALODA

Latviski, konkrēti, ar soļu secību. Atsauce uz LR normatīviem

ROBEŽA

Ja nezina — saka skaidri. Neizdomā faktus

PIEMĒRS — Custom instructions:

```
Tu esi grāmatvedības asistents
SIA "Piemērs".

KONTEKSTS:
- Latvijas uzņēmums, PVN maksātājs
- Grāmatvedības programma: Jumis
- Darbinieku skaits: 12

UZDEVUMI:
- PVN deklarāciju sagatavošana
- Nodokļu termiņu atgādināšana
- Rēķinu atbilstības pārbaude
- Dokumentu sagatavošana LV

STILS: Īsi, konkrēti, ar soļu secību.
Vienmēr norādi LR normatīvo aktu.
(Sk.word failu materiālos)
```

4. SOLIS

Zināšanu bāze -> failu pievienošana

Projekta lapā sadaļa "Project knowledge" → "Add content" → izvēlēties failu

PDF — VID vadlīnijas, PVN likums, līgumu veidnes

Word — Iekšējās instrukcijas, maksājumu politika

Excel — Algu tabulas (bez datiem), cenu lapas

TXT — Klientu saraksts, produktu kodi, termini

✓ Piemērs: Augšupielādē pvn_likme_tabula_2026.pdf → asistents automātiski zina aktuālās PVN likmes un var uz tām atsaukties.

⚠ Limits:
Līdz 200 000 simboliem katrā failā (≈150 lpp.)

5. SOLIS

Kā sākt strādāt ar asistentu

1 **Projekta lapā spiest "Start chat"**

Vai "+ New chat" - tiek atvērts jauns čats

2 **Instrukcijas un faili jau ir aktīvi**

Nav jāatkārto - asistents zina visu, ko esi iestatījis

3 **Uzdot pirmo darba jautājumu**

Konkrēts, ar kontekstu - redzi zemāk piemērus

Pirmie izmēģinājuma jautājumi:

"Kāds ir PVN deklarācijas iesniegšanas termiņš šajā mēnesī?"

"Sagatavo darba vietas nodokļu aprēķinu darbiniekam ar bruto algu 1200 EUR."

"Pārbaudi šo rēķinu - [ielīmē tekstu] - vai tas atbilst LR prasībām?"

"Uzraksti atgādinājuma vēstuli kavētam maksājumam."

PRASME

Kā pareizi formulēt uzdevumu?

Loma

"Kā grāmatvedis es..."

Konteksts

"...strādāju ar SIA rēķinu, kurā..."

Uzdevums

"...man vajag pārbaudīt, vai..."

Formāts

"...atbildi ar soļu sarakstu"

✗ VĀJŠ PROMPTS

"Palīdzi ar PVN"

Nav konteksta, nav uzdevuma, nav sagaidāmā formāta → asistents nespēj palīdzēt konkrēti.

✓ LABS PROMPTS

"Esmu grāmatvedis Latvijā. Klients – juridiska persona, darbības veids, pakalpojumu sniegšana - lūdz atmaksāt PVN par preci, kas iegādāta pirms 3 mēnešiem. Vai tas iespējams? Norādi likuma pantu un soļus dokumentāri."

PRAKSE

Ko grāmatvedis var darīt ar AI asistentu?

Ikdienas uzdevumi

- Rēķinu pārbaude un formatēšana
- Nodokļu aprēķini (IIN, VSAOI, PVN)
- Standarta vēstuļu sagatavošana
- Termiņu uzraudzība un atgādināšana

Sarežģītāki uzdevumi

- Gada pārskata pielikumu palīdzība
- VID sarakste - skaidrojumi , atbilžu sagatavošana
- Kļūdu meklēšana dokumentos
- Excel formulu rakstīšana tabulām

Jāatceras vienmēr

- AI ir PALĪGS, ne atbildīgais
- Katrs dokuments jāpārbauda
- Profesionālā atbildība nemainās
- specialists vai grāmatvedis apstiprina

Drošība un konfidencialitāte

✗ NELIKT projekta failos:

✗ Klientu personas kodi un bankas konti

✗ Darbinieku algu saraksti ar vārdiem

✗ Uzņēmuma bankas konta dati

✗ Paroles un piekļuves dati sistēmām

✓ Drošas alternatīvas:

✓ Anonimizēti dati (nomainīt vārdus uz 'Klients A')

✓ Struktūras un veidnes bez persondatiem

✓ Normatīvie akti un publiski dokumenti

⚠ VDAR atgādinājums

Personas datu apstrāde AI rīkos var prasīt datu apstrādes līgumu. Konsultēties ar DPO vai juriskonsultu.

PRAKTIKUMS

Jūsu uzdevums šodien

1. **Izveidot kontu**
   Atvērt claude.ai un reģistrēties vai ielogoties
2. **Izveidot projektu**
   Nosaukums: "Grāmatvedības asistents"
3. **Ierakstīt instrukcijas**
   Vismaz 5 teikumi par savu lomu un uzdevumiem
4. **Pievienot dokumentu**
   Augšupielādēt 1 failu zināšanu bāzē
5. **Uzdot 3 jautājumus**
   Novērtēt atbildes — kas noderēja, kas jāuzlabo

Vērtēšana
10 punkti

3	Projekts + instrukcijas aizpildītas
3	Failu augšupielāde un izmantošana
4	3 jautājumi ar novērtējumu

KOPSAVILKUMS

Ko paturēt prātā?

01

Projects ir specializēts darba rīks

Claude Projects nav vienkāršs čatbots , tas ir konfigurējams asistents ar jūsu uzņēmuma kontekstu, kas strādā konsistenti katrā sarunā.

02

Instrukcijas ir viss

Jo precīzākas un detalizētākas instrukcijas vai uzvednes(system prompt), jo noderīgākas atbildes. Veltiet laiku labam sākotnējam promptam.

03

AI palīdz, bet cilvēks ir atbildīgais

AI asistents var kļūdīties. Grāmatveža profesionālā atbildība nemazinās — katrs dokuments jāpārbauda pirms iesniegšanas.

Jautājumi? Diskusija pirms praktiskā darba uzsākšanas.

PAPILDRĪKS

Gemini — infografiku izveide grāmatvedim

Gemini ir Google AI — var ģenerēt infografikas, shēmas un vizuālus paskaidrojumus tieši no teksta vai datiem.

Google Gemini

Datu vizualizācija

Ielīmē skaitļus vai tabulu → Gemini izveido infografiku ar diagrammām un krāsu kodētu salīdzinājumu

Procesa shēma

Apraksti soļus tekstā → Gemini ģenerē plūsmas diagrammu (flowchart) vai soli-pa-solim vizuāli

Kopsavilkuma infografika

Ielīmē garu dokumentu → Gemini izveido vienas lapas vizuālu kopsavilkumu ar ikonām un galvenajiem punktiem

GEMINI · SOLI PA SOLIM

Kā izveidot infografiku grāmatvedībā?

1 **Atvērt Gemini**

Doties uz gemini.google.com → ielogoties ar Google kontu → izvēlēties Gemini 2.0 Flash vai Pro

2 **Ievadīt datus vai tekstu**

Ielīmēt tabulu, skaitļus vai aprakstu. Piemērs: "Šeit ir PVN atskaites dati par 2026. gadu: Q1 — 4200€, Q2 — 5100€..."

3 **Uzrakstīt infografikas prompt**

Piemērs: "Izveido infografiku latviešu valodā -> ceturkšņu PVN salīdzinājums, ar joslu diagrammu un 3 galvenajiem secinājumiem"

4 **Lejupielādēt vai kopēt**

Gemini ģenerē attēlu → ar peles labo pogu saglabāt PNG vai ielīmēt tieši PowerPoint prezentācijā

PIEMĒRS — Gemini prompts:

```
"Izveido vizuālu infografiku
latviešu valodā.

Tēma: Grāmatveža darba
soļi PVN deklarācijas
iesniegšanai.

Formāts:
• 5 soli ar ikonām
• Katram solim
  īss apraksts
• Krāsas: zaļa/zila
• Stils: profesionāls,
  tīrs dizains"
```

Efektīvi prompts + Claude vs Gemini

Norādi valodu

Vienmēr raksti "latviešu valodā" — citādi rezultāts var būt angliski

Norādi formātu

"5 soļi", "joslu diagramma", "viena lapa", "horizontāla shēma"

Pievieno datus

Jo konkrētāki skaitļi vai teksts — jo precīzāka infografika

Lūdz variācijas

"Izveido 2 variācijas — vienu vienkāršu, otru detalizētāku"

Claude vs Gemini — kad kurš?

Claude	Gemini
Teksts, analīze, rēķini	Infografikas, attēli
Dokumentu sagatavošana	Vizuāli paskaidrojumi
Juridisks teksts LV	Prezentāciju grafika
Projects + zināšanu bāze	Ātra vienas lapas shēma

Labākā kombinācija: Claude — teksts un dokumenti; Gemini — vizuālie materiāli un infografikas. Abi rīki papildina viens otru.

Paldies par uzmanību!

Mg. soc. Aiva Liakovičus

Alberta Koledža · 17.06.2026

Alberta Koledža | Erasmus+ projekts Nr. 2024-2-LV01-KA210-VET-000280127

Finansē Eiropas Savienība. Tomēr paustie uzskati un viedokļi ir tikai autora(-u) uzskati un viedokļi un ne vienmēr atspoguļo Eiropas Savienības vai VIAA uzskatus un viedokļus. Ne Eiropas Savienību, ne piešķīrēju iestādi (VIAA) nevar saukt pie atbildības par tiem.